

ningen; men det var virkelig ikke af kirkelige Grunde. Vil man altsaa bidrage til at fremme det kirkelige Liv rundt omkring i Landet, saa maa man søge at komme tilbage herfra; thi er der noget Udvotes, der er Skyld i, at der ikke er Trang i Menighederne dertil, saa er det netop dette, at man gennem saadanne Foranstaltninger gjorde dem aldeles umyndige. Desuden skjønner jeg ikke rettere, end at det først er for 20 Aar siden, at den sidste Rest af Menighedernes Kaldsret er gaaet tabt, nemlig Adelsens Ret til at præsentere 3 Candidater, hvilken Ret som bekendt gik tabt ved Grundloven, men vistnok hænger sammen med Menighedernes gamle Ret, som efterhaanden gik over paa de enkelte Adelsmænd, der vare Kirkepatroner. Det er altsaa saa langt fra, at det skulde have nogensomhelst enten christelig eller historisk Hævd, at Præsterne skulde bestilles af Staten, for at den gennem dem kunde styre Menighederne, at netop det Modsatte er Tilfældet, idet Staten først efterhaanden fik et vist Tilsyn og kun i det sidste Par Aarhundreder har som Regel tiltaget sig Præsteembedernes Besættelse. Fordi Menighedernes selvstændige Ret hævedes, behøve de ikke at falde fra hinanden i lutter Stumper og Stykker, saa at der ikke skulde blive een almindelig Kirke tilbage. Var den katolske Kirke ikke en almindelig Kirke, og havde vi ikke en saadan her i Landet ogsaa i den lutherske Tid, før vi fik Enevoldsmagten?

Med Hensyn til det foreliggende Forslag skal jeg først tillade mig at rette et Par Spørgsmaal til den høitærede Minister. Det ene er jo allerede fremdraget af det ærede Medlem for Middelfart (H. C. D. Müller), men da den høitærede Minister ikke da var tilstede, maa det maaskee være mig tilladt igjen at drage det frem. Det angaaer § 1, idet der staaer, at Candidaten et fuldt Aar skal have øvet sig i præstelig Gjerning. Jeg troer, det er nødvendigt, at disse Udtryk nærmere maae bestemmes; thi det er klart, at, saaledes

som Forholdene nu ere, kan Candidaten ikke øve sig i præstelig Gjerning paa anden Maade end ved at prædike og saa at see til Syge og Fattige; den egentlige præstelige Gjerning kan han kun komme til at udføre, naar han er ordineret. Naar Meningen kun er, at han som hidtil skal prædike nogle Gange i et Aar, thi jeg antager ikke, at Meningen er, at han hver Søndag gennem et heelt Aar skal prædike for en Præst, saa troer jeg ikke, at Forslaget har meget at betyde, efter hvad der hidtil har vist sig med lignende Bestemmelser. Er det derimod Meningen, at de skulde ordineres og være personlige Capellaner hos en eller anden Præst, saa har Sagen ganske vist mere at betyde. Det vil da for det Første føre til, at det ikke som nu maa kræves, at Præsten er syg eller svagelig, for at han skal faae Tilladelse til at holde Capellan, og dernæst maa der i et langt større Omfang end nu gives Candidaterne Leilighed til at blive ordinerede. Det kan da tillige blive en ikke ringe Byrde for de Bedkommende. Jeg troer saaledes, at man maa have nogen større Klarhed over disse Udtryk i § 1. Med Hensyn til § 3, som blev omtalt af den sidste ærede Taler, da har denne Paragraph jo været et meget omvistet Punkt i det andet Thing. Det undrer mig ikke, at det ærede Medlem holdt paa Udtrykket Enter, thi saavidt jeg er indrer, var det netop ham, der i Kirkekommissionen foreslog denne Tilføielse. Den blev der vedtagen med Genstemmighed, og desmere har det forundret mig, at den har voldet saa megen Splid i det andet Thing. Jeg holder paa, at Enterne blive staaende, og jeg ønsker at føie til, hvad man vilde sætte ind i Landsthinget, men som blev der blev forkastet, „andre Personer med Huusstand“, hvad enten det saa er Børn eller Tyende. Det har endogsaa undret mig, at dette har været Gjenstand for Tvist i det andet Thing, thi det er dog en Sag, som man skulde synes engang var bleven afgjort af hele Lovgivningsmagten, baade Folkethinget, Landsthinget og Regjeringen. S